

સાધુ રે સાધો... ભગવાં હૃદયની સાધુ સહજતા !

સાધુ થાવું. મનુષ્ય જીવનનું કોઈ અંતિમ લક્ષ્ય હોય તો એ છે સાધુ થાવું. આ ધ્યેય સહજ પ્રાપ્ત થાય તેવું નથી. ભગવાનના ધારક પ્રગટ સત્પુરુષની કૃપા અને અંતરની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય તો સાધુ થવાય.

સાધુ થાવું એનો અર્થ કેવળ એવો નથી કે આપણાં વસ્ત્રના રંગ બદલવા, વેશ-કેશને પહેરવેશમાં પરિવર્તન આણવાં, અહીંથી આ છોડીને કશેક બીજે જવું. સાધુ થાવું એટલે જીવમાં અને જીવનમાં સાધુતા પ્રગટાવવી. સાધુતા એવી દિવ્ય આભા છે જે ઢાંકી ના ઢંકાય, એક એવી પવિત્ર સુવાસ છે જે સહજ અનુભવાય. સાધુતા ભગવદ્ પ્રાગટ્યની પ્રથમ અને અનિવાર્ય પ્રાથમિકતા છે.

દુનિયામાં જાત-જાતના કસબ છે. કસબ એટલે આવડત, હુન્નર. પરંતુ, તે સર્વ કસબમાં સાધુતાનો કસબ શિરમોર છે; કારણ, જેનામાં સાધુતા સહજતા પામી તેનામાં સાક્ષાત્ પ્રભુના તત્ત્વના અખંડ નિવાસ રહે, અને તેથી પરમ આનંદ, બ્રહ્મ આનંદ અને સહજાનંદ સહજ રહે!

વિ.સં. ૨૦૮૦ની આ હુતાશની-હોળીના અવસરે બ્રહ્મસ્વરૂપ ભગતજી મહારાજના ૧૯૬મા પ્રાગટ્યમંગલે આપણે તેઓના શ્રીચરણે નતમસ્તક થઈ, તેઓના જીવનમહિમાના વિચાર કરી હૃદયવંદન ધરીએ, ત્યારે ધન્યભાવે સાધુતાના કસબને સહજ કરવા સારુ અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પાસે આપણા સૌ માટે તેઓએ જે જીવનમાર્ગ પ્રાપ્ત કરાવ્યો તે માટે પણ બ્રહ્મસ્વરૂપ ભગતજી મહારાજને અનંતકોટિ હૃદયવંદન અર્પણ કરીએ.

પ્રસંગ તો સાંખડાવદરના બીડમાં બન્યો હતો. રસ્તામાં આવતા એક નાનકડા ગામ માળિયામાં અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પધાર્યા હતા અને મંદિરના આંબાવાડિયામાં સંતો પાર્ષદો અને હરિભક્તોને પોતાનાં દર્શન અને સત્સંગનું અલભ્ય સુખ આપી રહ્યા હતા. અચાનક આંબા તરફ દૃષ્ટિ કરી સ્વામી બોલ્યા, “આ આંબા પાણી વગર સુકાય છે...” સ્વામીએ કોઈને સીધી કે આડકતરી આજ્ઞા તો નહોતી કરી; પરંતુ, સ્વામીના અંતરના અભિપ્રાયને પામી પ્રાગજીભક્ત (બ્રહ્મસ્વરૂપ ભગતજી મહારાજ) ઊભા થયા અને આશરે ૩૦૦ આંબાને બે-બે મોટા દેગડા પાણી ભરી પાયા. આ તરફ સ્વામીએ ઉપસ્થિત અન્ય સૌને પોતાનાં દર્શન અને કથાવાર્તાનાં અલૌકિક સુખ આપ્યાં.

૩૦૦ આંબાને પાણી પાઈ પલળેલાં કપડે પ્રાગજીભક્ત જ્યારે સ્વામીની

સભામાં પહોંચ્યા ત્યારે કોઈકે પ્રાગજીભક્ત સામું કટાક્ષમાં કહ્યું પણ ખરું, ‘લાડવા ભેળાઈ રહ્યા અને પતરાંવળાં રહ્યાં ત્યારે આ ભગત આવ્યા !’ સ્વામીએ આ શબ્દો સાંભળ્યા અને આકુરા બોલ્યા, “પ્રાગજીએ તો મારી મરજી જાણીને જે સેવા કરી છે તે તમને નહીં સમજાય.” પછી રાજી થઈ પ્રાગજીભક્ત સામે અમીદૃષ્ટિ કરી સ્વામી બોલ્યા, “પ્રાગજી, હવેતું પ્રશ્ન પૂછ, તો તેના પર વાતું કરીએ.”

આ ક્ષણે પ્રાગજીભક્તે અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને પૂછેલો પ્રશ્ન એ જગતના આધ્યાત્મિક ઈતિહાસનો એક પરમ મંગલમય અને પરમ કલ્યાણકારી પ્રશ્ન હતો. તેઓએ પૂછ્યું, ‘સ્વામી, મને સાધુનો કસબ શિખવાડશો ?’ પ્રશ્ન સાંભળી સ્વામી બોલ્યા, “આ તો વેદ અને શાસ્ત્રના સર્વ સિદ્ધાંતોના સારરૂપ પ્રશ્ન પૂછ્યો.”

આ પ્રશ્નનો ઉત્તર આપતાં જાણે સ્વામી પ્રાગજીભક્તને પોતાના શબ્દબ્રહ્મની શક્તિ દ્વારા સાધુતાના દિવ્ય ગુણોથી વિભૂષિત કરતા હોય તેમ કૃપા કરી બોલ્યા, “પ્રાગજી ! સાંભળ. સાધુનો કસબ તો એમ છે જે, પ્રથમ જે પૂજન કરે તે જ ગળું કાપે, જે પૂજન કરે તે જ નાક-કાન કાપીને ગધેડે બેસાડે, છતાં તે બંને ક્રિયામાં સમ વર્તે અને તેવું કરનારા વ્યક્તિ વિશે સહેજ પણ અભાવ ના આવે. વળી, દેહની બધી જ ઈન્દ્રિયોની વૃત્તિને કેવળ શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિમાં પરોવી રાખે એ સાધુનો કસબ છે. પ્રાગજી! આ જ વાત શ્રીજી મહારાજે ગઢડા પ્રથમના ૨૭મા ‘વચનામૃત’માં કહી છે. જેને સાધુતાનો આ કસબ સિદ્ધ થશે તેને ધર્મ પણ સહજ સિદ્ધ થશે, પંચવિષય કે કામક્રોધાદિક સ્વભાવ જીતવામાં તેને પ્રયાસ કરવો નહીં પડે, પ્રભુની કૃપા અને રાજીપાથી એ સર્વે સહેજે જ જિતાઈ જશે. એવો સાધુનો કસબ જેને સિદ્ધ થાય તેના નેત્રમાં તો ભગવાન જોનારા છે, તેના પગમાં ચાલનારા સ્વયં ભગવાન છે, અને એવા સાધુની સર્વ ઈન્દ્રિયોમાં ભગવાન રહ્યા છે; તેથી, તેવા સંત મનુષ્ય હોય તો પણ ભગવાનની પેઠે સેવા કરવા યોગ્ય છે. માટે પ્રાગજી! સાધુ થાવું અને સાધુતા પામવી એ થકી બીજી મોટી પદવી આ બ્રહ્માંડમાં કોઈ નથી.”

આપણને ગુરુહરિ સંતભગવંત સાહેબજી રૂપે ભગવાનના એ જ દિવ્ય સ્વરૂપ પ્રાપ્ત થયા છે; તો પ્રાર્થના છે તેઓના સ્વરૂપનાં યથાર્થ દર્શન પામી તેઓ રાજી થાય તેવાં આપણાં સૌનાં વિચાર, વાણી અને જીવનબનો !

~ સાધુ મનોજદાસ

